

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona.
Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.
Egyes szám: ára 16 fillér.

Felölös szerkesztő
DR. GAAL ENDRE.

Megjelenik minden vasarnap
Kéziratok nem adatnak vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dr. Gaal Endre lakásán (Pototzky-ház, Csikszereida), hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési díjak stb. küldendők. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Uj politikai szekta.

Az alakoskodás még abban a szemérmetlen pongyolában sem mai keletű a melyben hozzáink toladott, de mai keletű annak egy váltaja, mely napjainkban született, szemünk láttára táplálkozik s a mi hiszékenységünkön immár meg is izmosodott. És ez a politikai hasbeszéd. Hogy ez a természetellenes állapot hová nőtte ki magát, s minő szerepe van közállapotaink alakulására, elég hivatkoznunk a kormányparti sajtó arcátlan agitációira, s elég hivatkoznunk felszinen lévő politikosaink örökös ellentmondásban levő nyilatkozataira, melyekben nemesak önmagukat, hanem egymást is állandóan meghazudtolják.

Ki ne emlékezne arról a nagy hangú irázisokról, melyel a kormányparti sajtó elárasztotta az országot 1907-től kezdve a Lajthán tuli államok retörziójának legyőzésekben Magyarország nyersterményeinek kiviteli felszabadításában? Ki ne emlékezne értékpapirjaink tözsdéi leszorításának eltörléséről? Az önálló vámtérület gazdaságilag megbecsülhetetlen eredményei a hirdetéséről melynek korlát lezuó láncát a vámszerződésben immár kezünkben is tartottuk? Ki ne emlékezne az önálló bankról s annak rékötönös felállításáról, mikor már el is készítettük volt a páncél szobákat az aranyrudak elhelyezésére? És ki ne emlékezne még sok mindenről miket a kormány tagjai hirdettek, s a mik között a vármegyék megnyirbált jogainak kiegészítése volt a legszerényebb ígérget? Emlékezzünk, emlékezzünk, csak sajnos még mindig az emlékezésnél vagyunk, s ne félj jó magyarom, ott is fogunk maradni.

A németnek mindent megadtunk a mit szemé-szája kívánt, s hol van mégis az a nagy szabadság amit azért cserébe kaptunk? Hát nem a legnagyobb bosszúsággal tapasztaljuk-e, hogy a szerb szarvasmarha és sertés, habár kerülő uton jut is Bécsbe, biztosabb piacra talál mint, a magyar származás, dacára annak, hogy Szerbia épen most igen barátságos viszonyban áll közös államunkal. Hát nem a legnagyobb bosszúsággal tapasztaljuk-e, — hogy liszt-kivitelünk állandó kartelekkel küzdik, és a fakaiók minden kigondolható alakjába ütközik értékesítése? Hát nem elkeseredve tapasztaljuk-e, hogy teksztül és bőr iparunk terméke, bár föllülmulják a német gyártmányokat, mégis csaknem kiszorítottak az ottani piacokról? Hát nem folytonos-e a panasz

nyersterményeink és ipari gyártmányainknak az osztrák vasutak késedelmes szállítása miatt? Hát értékpapirjaink mi okon özönlenek vissza az országba, hogy itt a biztos árhanyatlásban egyeseket és testületeket kipótólatlan veszteségekbe sodorják, és azért garántál azok mellett az ország, hogy haszontalan lomnak tekintessenek, s a nagy nemzeti kormány ne legyen képes a neveltségesség gunyja alól menekülni az elértéktelenedésben. Hát az önálló vámtérület? Szegény néhai Csánady Sándor, a szegre aggatott elvek-ből most milyen kiállítás rendezhetnél abban a páncél szabában, melyet az önálló bank számára készítettek elvtársaid! Igazán furcsa egy közös ügyes állam vagyunk, ha saját államtársunk állandóan kést szegez a torkunknak, és furcsa egy kiegyezés az a melynek ilyen következményei vannak.

És ezeket nemesak a nagy nemzeti kormány lapjai hirdették így, hanem mindenik miniszter egy egy fogadott politikai herosz által még eszevesztebben kürtölte ennek a szerencsétlen országnak, holott mindkét oldalról jól tudták a teljesítés megadását nemesak a végzetes „soha” miatt, hanem az immár három százados meddő küzdelemből is. A míg az a felfogás tartja magát, hogy ez az én országom, ez az én népem, a leggősebb magyar mágnás úgy mint a legmélyebben hajlangó miniszterelnök is csak egy por-szem előttük, és ezt tudva, hasbeszélés marad minden olyan nyilatkozat mi az enyém fogalmát bármi kis részecskében is megosztaná. Ennek kell a szükségét megértetni, hogy alkalmas időben be is következék elfogadása.

Nem vagyunk vezető politikusok, Isten mentsen is meg, hogy azok legyünk. Ha azonban olvasóink előveszik a „Székelység” 1906-7. évi számait, ezeket a refleksiokat sokszorosan megtalálják azokban. A bálványimádás akkor nagy divatját élte, és a józan intelem a Sükei-féle megjegyzések között elveszett, azóta az ország elfogulatlan eleme felfogásunknak mind kiterjedtebb mérvben ad igazat, s érzi, hogy nem késő még az ébredés: küzdeni a szent szabadságért, felrúzni a nemzetet zsidóságból és az alkotmányának megszerezni a vele született jogokat, mert a szociális áradatban a tronnak ez az egyedüli támasza.

Ha a nemzet összetart és kiforja magából a rothadó részeket becsületes törekvésünknek meg lesz a maga ideális eredménye.

Adakozzunk!

Az ember meghódította a világot. Hosszu évszázados, lankadatlan munkájával legyőzni igyekezett mindent, ami urjában állott. Hatalmas, teremtő erejével mindig újat és szébbet alkotott s dicsőséges fényes pályáján mindennap, minden órában, minden percen eg egy biztos lépéssel haladt előre — Megfogta a villámot, lombikba szorította a vizpárát, kihasználta a tüzet, a szeleket akarata uralma alá hajtotta. Meghódítani látszott már már az eddig ismeretlen birodalmat a levegőt. — Úgy látszott, hogy győz az ember az elemeken, amelyekkel kezdetül fogva esatázik. De egyszer csak, mikor az emberi energia csakugyan véglegesen győzni látszik, amikor az emberi ész és kéz hatalmassága és uralma mindent leigázza látszik... egyszerre csak megdördül a föld, a tenger kicsap nyugvó csendes medréből, pusztítani kezd a gyilkos tűz, a paloták összeomlanak, porrá és hamuvá válik százezer ember s évezredek alatt alkotott emberi munka, annyi sok millió földi kincs... minden egy rövid perc alatt.

Az ember még sem győz.

A föld a kiknek addig kényeret adott, egyszerre magába teremtett kétszáz ezer embert. Ott pihennek csendesen s a föld ismét nyugodt, ismét teremni fog, a romboló, elszabadult elemek visszabujtak rejtekhelyeikbe, mintha nem történt volna semmi.

Az ember tovább küzd. S mikor ismét azt hinné, hogy az övé a hatalom a földön, az ég a villám hangjain, a tűz cserégesében, a föld dübörgésében, vagy ki tudja milyen hangon közbeszó: Ember! hatalmad és erőd nem végtelen!

Mindenki tudja, mindenki ismeri részletesen azt a borzasztó katasztrófát, a melyet Olaszországban a földrengés okozott. Mindenki szájalommal és fájdalommal gondol az árván és kenyér nélkül maradtokra, mindenki siet segíteni egy darab kenyérral az éhezőkön. Az egész világon megindult a mozgalom a szerencsétlenek sorsának enyhítésére. A huszadik század emberbaráti szerete országosan versenyez a segítségben.

Magyarországon is országos bizottság alakult meg, amely a calabriai szerencsétlenek sorsán segíteni kíván. Ez a bizottság az egész országban gyűjtőlevelet küldött szét, kérve a társadalmat, hogy fillérekkel egyhútsék sorsát a szűkölködőknek. — A vármegyéhez küldött gyűjtővelekből a „Székelység”-nek is juttatott a vármegye alispánja, amit azért közlünk ezen a helyen, hogy mindazok, akik legkisebb adománya-

ikkal is a szerencsétlenek sorsának enyhítésében hozzájárulni kívánnak, a „Székelység” szerkesztőségébe ne resteljék adományukat beküldeni. A következő számok hasábjain elfogunk számolni a beküldött adományokról, s azokat kellő időben rendelkezési helyükre juttatjuk!

Itt közöljük az országos bizottság megkeresését:

Magyarország szíven kopogtatunk, mely sohasem volt bezárva azok előtt, akik könyörültre szorultak.

Zaklatott időkben egymással ádáz tusában, gyilkos versenygésben vannak egyesek és a sokaság, népek és országok. Érdek és hatalomvágy félelmesen fegyverkezik végtelen mérközésre.

S mikor már szinte az emberirtó háboru réme jár közöttünk, gondot és aggodalmat hordva tűzhelyeinkbe, akkor ime egy titokzatos éjjelen hirtelen föltámadnak a föld méhébe zárt rettentő erők, a dös elemek kitörnek kékköves barlangjaiból: tűz és tenger-víz és földindulás rövid szempillantatok alatt romba dönt virágzó városokat, nagy vidékeken csendes falvakat; elmerit szigeteket és emberlakta partokat; düledező házak alá temeti e házak nyomorult lakóit; a megnyílt föld szakadékaiba taszítja és a medréből félelmesen kiágadó tengerbe sodorja a veszendő lelkek százezreit, gyanutalan álmukban rohanván meg őket; megsemmisíti évszázadok alkotásait, nemzedékek összehordott kincseit, emberek tanyáit, Isten házáit és mérhetetlen pusztulást, nyomort, in-séget és kétségbeesést borít ama nyomorultabbakra, kiknek sikerül gyakran csonka testtel megmenteniök mezelen életüket.

Nekünk távoli nézőknek pedig a rengő, repedező föld föllükkbe menydörgi semmi-ségünkkel, míg az elemek fékvesztetlen tombolnak rajtuk. Kevélységünk, gőgünk, századunk fenhéjázása, szivtelen versenygése, hatalom és kincsvágyunk leomlik az Istenség előtt, aki egyedül parancsol a rettentő elemeknek.

Vajjon a háboru izgalmaitól zaklatott Európa, tűzelve a vak emberi szenvedemektől, nem dermed-e meg ez Istenitélet látványán? Az elemek e rémes hadjárata vajjon nem hárította-e el fejükről az emberek háborujának könyelmű veszedelmét?

A megindult föld, a medréből kikelt tenger, az összeomló városok nem azt döngik-e felénk megfélemlítő robajjal; Ember szállj magadba!

A csatázó elemek pusztító kedve ellen fegyverünk nincsen: a világ legdicsőbb hadseregét elfújja egy lehelettel. Am ha nincs fegyverünk a föld s a lég kiszabadult erői ellen, van fegyverünk, mely elveszi ádáz munkájuk fullánkját s a romokon terem uj életet.

E fegyver a szeretet.

Ezzel vértelve induljunk hadba a gyász és siralom ama tartományaiba. Lépjünk be a könyörületes emberek szolidaritásába. Szív és eleme, becsület és emberiség ezt az utat jelölik ki nekünk is: ez lesz a nemzetek legfelségesebb, emberhez legméltóbb versenygése.

Nyujsuk ki segítő kezünket amaz irtótáton megpróbált embertársaink felé: adjunk

Kőbányai sör- és ásványviz-raktár Csikszereidában.

Magyar ásványviz forgalmi és kiviteli r. t. Budapest, V., Báthory-u. 5. || Hagenmacher kőbányai és budafoki sörgyárak r. t. Főraktár Csikszereida részére: FÄHNDRICH ZOLTÁN cégnél (Lux-féle ház).

Árjegysék, asonnai palaokosere mellett: Kásoni Salutaris és Répáti 1 lit-res palaokban 20 fillér, felliteres palaokban 17 fillér, nagyban vételnél árengedmény.

Ezen gyógyvizeken kívül kaphatók még: Borsoséki, Baross, Borhegy, Előpaták, Gloria, Fehérkői, Felsőrakosi, Maria, Böhölt, Kásonjakabfalva borpataki, Hargitaliget, Matild, Snékely Selters és Satojkaí gyógyvizek.

Kapható hordóban és naponta frissen töltésű palackban az ország-szerre előrendű minőségűnek elismert Hagenmacher-féle

következő fajta sörök:

„Király”-sör. — „Salon á la” „Pilsen”-sör. — „Bajor”-sör.

Az árak helyben a házhoz, vidékre a csikszereidai vasuti állomásra szállítva értendők.

az étlennek ennie, a mez nélkül maradtoknak ruhát, a hajléktalannak hajlékot, a nyomorúnak munkát, a betegnek orvosságot, az árvaaknak, özvegyeknek, szomorúaknak és kétségbeesetteknek vigasztalást és reményt.

Adjatok, adjatok! Adjon ki-ki, amit adhat és az Isten virágos kertje, az áldott narancs-ábrók, a kedves Itália büszkesége újra fel-emelkedik és virulni fog a ti könyörület szívetektől, szeretetek által.

Wekerle Sándor, Vaszary Kolos, Kossuth Ferenc, rétnökök.

Az országos bizottság a begyűlt adományokat február 15-én fogja egyszerre rendeltetési helyeikre juttatni. Mindazok tehát, a kik adományaikkal a szenvedőkön segíteni kívánnak adományaikat február hó 5-ig a „Székelység” szerkesztőségének küldjék be.

Állásfoglalás az önálló bank mellett.

A marosvásárhelyi függetlenségi és 48-as párti választók folyó évi január hó 17-én délután nagygyűlést tartottak, melyen állást foglaltak az önálló magyar nemzeti bank mellett, amely a függetlenségi pártnak kezdetül fogva egyik főkövetelése volt.

A marosvásárhelyi polgárság mindig előljárt a függetlenségi eszmék szolgálatára terén s országos elismerés illetheti, hogy most is, amikor hazánk közgazdasági függetlenségének egyik fontos kelléke, az önálló nemzeti bank felállítására az idő elérkezett e mellett elsőnek tisztelettel állást foglalni s annak törvényes időben való felállítását követeli.

A 90-es években mondhatni egyedül állott az egész bérces Erdélyben, a marosvásárhelyi polgárság, amely a függetlenségi lobogót a kezében tartotta s nemes példát mutatott a függetlenségi eszmének lankadatlan szolgálatával.

Példáját mindig több és több kerület követte, ami végre is a függetlenségi párt nagy megerősödésére vezetett az egész erdélyi haza részben, de az ország távol vidékein is sok kerület buzdukt a kuruc város példáján.

Most ismét nagy napok előtt állunk s a vezérek biztosabb győzelmet jelenti ha a tábor is megmozdul. Azért illeti tehát nagy elismerés a marosvásárhelyieket állásfoglalásukért.

A nagygyűlést, amelyen ott volt Lovászi Márton képviselő s a város minden épkezláb polgára délután 3 órakor Petri Zsigmond pártelnök nyitotta meg a töle megszokott hazafias beszéddel.

Utána Sz. Szakács Péter a függetlenségi és 48-as pártkör első alelnöke, a függetlenségi eszmék régi harcosa tartott lendületes beszédet, amelyet mindvégig a hallgatóság nagy tetszése és helyeslése kísérte; amelynek kapcsán a következő határozati javaslatot terjesztette be:

„A marosvásárhelyi függetlenségi és 48-as párt az önálló magyar jegybanknak törvényben biztosított időben való felállítását a gazdasági függetlenség első és elengedhetetlen kellékének tartja, a bank felállításához, mint régi és sarkalatos program pontja megvalósításához ragaszkodik és e cél elérésére irányuló működésében szeretett vezérének Kossuth Ferencet rendületlenül támogatja s meg van győződve, hogy a bölcs vezetése alatt álló parlamenti többség e függetlenségi programot meg is valósítja.

Egyszermind ezen határozati javaslatát az ország összes függetlenségi pártköreinek hozzájárulását végezték megküldi.

Az után nagyhatású beszédeket mondtak Lovászi Márton, Bedőházi János és dr. Fenyvesi Soma képviselők, dr. Bedő Sándor pártkör alelnök, dr. Erőss József ügyvéd s mások s a nagygyűlés a határozati javaslatot egyhangú lelkesedéssel elfogadta. Kossuth Ferencet táviratban üdvöztették.

Végül a gyűlést Gáspár Gyula első kerületi elnök köszönetet mondó szavai zárták be.

HIREK.

— **Megyel közpórház kibővítése.** A vármegye vezetősége kiindulva abból a sokszor felemlített nyomorúságos szükség helyzetből, hogy a csikszederdai megyei közpórház nem fogadja be a betegeket, hogy igen sokszor egy ágyban két beteget is fektetni kell, elhatározta, hogy a kórházat kibővíti még egy akkorára, mint a mostani és azonkívül gondnoki lakást is épít. A tervezet szerint a kórház egyik része elmebetegeknek lesz elkülönítve. A költségvetéseket és terveket most készíti el az államépítészeti hivatal.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Fazakas Pál gyergyószentmiklósi adóhivatali ellenőrt a topánfalvi m. kir. adóhivatalhoz pénztárnokká nevezte ki.

— **Noesner Gusztáv gyergyószentmiklósi telegkönyvezetőt az igazságügyi miniszter alizelési rangosztály IX. fokozatába nevezte ki.**

— **Áthelyezés.** A m. kir. honvédelmi min. Miklovits Lajos m. kir. honvéd főhadnagyot saját kérésére szabadkai 6-ik honvéd gyalogezredhez helyezte át.

— **Gazdasági szakelőadás.** Folyó hó 16—17-én Marosvásárhelyen az ottani honvédelmiszteknek Kiss Ernő m. kir. erdőmester, a csikmegyei székely kirendeltség vezetője gazdasági előadásokat tartott. Az előadások tárgya volt a szociális élet a földműves faluban. — A magas színvonalon álló és tartalmas előadást mintegy száz altiszt és az érdeklődő közönség nagy számban hallgatta végig.

A gyimesi mozdonyvezetők bálja az idén is az előbbi éveknek megfelelőleg lesz megtartva. A rendezőség, élükön Bozsin György elnökkel, már hetek óta fáradozik a díszítési munkálatokon. A kibocsátott meghívó szövege, melynek címlapján látható egy hatalmas mozdony, mely igyekszik be a fenyvesek közé, a következő: A gyimesi mozdonyvezetői kar Bozsin György fűtőházvezető ur elnöklete mellett folyó évi február hó 2-án a gyimesi állomás éttermében a csikszentkirályi tűzkarosultak javára é. részben a magyar szent korona alá tartozó mozdonyvezető szövetség jöléti alapja javára zárkörű táncestélyt rendez. Befejező-díj személyenként 2 kor. család-jegy 5 kor. A hölgyek kell-mes meglepetésben fognak részesülni. Kezdeté este 8 órakor. Zenét a csikszederdai első zenekar fogja szolgáltatni. Jó ételekről, italokról és cukrázdáról gondoskodik van. Felülvezetések tekintettel a jötekményre köszönettel fogadtatnak és hirtapilag nyugtázva lesznek.

— **Toboggán sport.** A szerdai fiatalosított nap nap után érdekesebb körülményben lehet a délutáni órákban látni. Megindult, helyesebben jellemezték a toboggán sport. A szögödi hegy keleti oldala naponként kedves és élvezetes szórakozó helye lett a fiataloknak. Mintegy 500 méteres meredek és ugrató pályán csak úgy repülnek az egyes, kettős és nagyobb szánkók a lejtőn lefelé. Természetesen sokkal lustábban feléle a hegynek. A pirosságtól s egészségtől csattan ki az arca az estéli órákban a sportkedvelőknek. Az egészséges friss levegő, a hegyezés, a kevés izgalom valóban kedvessé teszi e sportot. S hogy hódítani fog, bizonyítja az a tény is, hogy a fiatalokhoz csatlakoztak már igen sokan idősebb házas emberek közül is a kik bizony a pulna nagy havon olyan jó izden fordulnak és buknak le a szánkókról, mintha fiatal 18 éves diákok volnának. S ez a kis bohémosság jól eső érzelmeket ébreszt fel. Eszükbe jut csak a közelmúlt ifjúsága, a bohó fiatalos kedv a komoly férfi korban. S olyan kedves a visszaemlékezés. Az uri hölgy közönség még nem hódolt meg a sportnak. Bár érdeklődik, de még nem szánta rá magát senkire arra, hogy egy-egy száguldo szánka szeszéljeinek kitégye felve őrzött nőieségét. Pedig hát ez is olyan sport mint a többi. — Sweichan, Budapest, a Tátrában, Brassón, Segesváron, Kolozsváron, Beszterczen már régóta úzik. S éppen a hölgyek a fő sport dámák. Érettük lendül igazán fel. Mert ők hódítanak!

— **A székelyföldi kisipar előmozdítása.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, a székelyföldi ipari akció keretében a székelyföldi kisiparnak erőteljes fejlesztése az ottani kézműiparosok felségítése és termelőképességének fokozása céljából elhatározta Marosvásárhelyen egy ipari közműhely létesítését. Az ipari közműhely egyelőre a fa- és fémpárosok részére rendeztetik be oly módon, hogy mindkét iparban a szükség munkagépekkel szereltesik fel, amely munkagépeket az érdekelt kézműiparosok díjtalanul, csak a munkagép hajtásához felhasznált aránylag csekély elektromos üzem költségeinek megtérítése mellett, használhatják. A közműhely az állami ipari szakiskola és székelyföldi iparmuzeummal kapcsolatosan tervezetik és mintegy 150,000 korona beruházási költséget igényel. A miniszter a marosvásárhelyi államépítészeti hivatalt már utasította is az építkezést biztosító árlejtés kiírására, úgy hogy kilátás lehet arra, hogy a közműhely tevékenységét még ez év folyamán megkezdheti. Az ipari közműhely létesítése nagy mértékben fogja elősegíteni az érdekelt iparosok szövetségében való tömörülést és esetleg tömegtermelés által könnyebb boldogulásukat.

— **Tűz a Nemzeti Színházban.** Hétfőn este a Népszínházba költözött Nemzeti Színházban a „Monna Vanna” előadása alatt történt fél 10 óra tájban, hogy a függöny egy gyertyalángtól tüzet fogott, s egy pillanat alatt lángba borult az egész függöny. A közönség megrémülve nézte az égő függönnyt, s egy pillanattól függött, hogy kitor a pánik. Szerencsére a jelenlétű tűzoltók utját vágták a veszedelemnek. A vasfüggöny egy pillanat alatt elzárta a színpadot a nézőtérrel, s a tüzet a színpadon elfojtották. A tüst és koromszaggal telt színházból a közönség nyugodtan távozott.

— **Tanfolyamok.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekeltekkel tudatja, hogy a budapesti m. kir. technológiai iparmuzeumban február és március hó folyamán az elektromotorok kezeléséről őt; a gálvizálásról négy; az autogéngáz és elektromos hegesztésről négy 6, illetve 4—4 napos tanfolyam rendeztetik a kellő előképzeltséggel bíró fémiparosok részére. A tanfolyamra kereskedelmi és iparkamáránknál is lehet jelentkezni, hol félaru menetjegy váltására szóló igazolványt is kaphatni. A tanfolyam látogatása díjtalan, csakis a beiratkozásért kell 2 koronát fizetni. Vizsgáiban nem lehet, de a tanfolyamot szorgalmasan látogató hallgatók látogatási bizonyítványt nyernek. Egyes érdemes és szegynorsu iparosok korlátolt számban a ka-

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCAJA.

Téli alkonyat.

A jegenyékre ráborul az alkony...
Lassan, féhéren hull a hó.
Szürkül az ég. Pihen az élet.
Hűdég szél csapja meg arcot.
A házak elviesznek a szürkeségben
Olyan a falu, mint egy átom.
Semmi hang. Csak a harang szól.
A szava most olyan méla, szent...
A jegenyékre ráborul a csend...

A jegenyékre ráborul az alkony...
Az ég a földdel lassan összeolvad...
Mind halványabb a fenyőfák árnya
A téli csend mind mélyebb puhább...
Minden az éji álmat várja.
Ember alig jár. Egy házikóban
Kigyul a szelid lámpa fénye
S körje ülnek odabenn...

A jegenyékre ráborul a csend...

A furlangan harangozó.

Abban az időben történt, amikor még előlított puskával vadásztak, laekével szántottak s latengelyű szekérral hordták be a szénát a kelet. Beszédik magyarjai. Ne tessék azonban nagyon megjedni — nem Swarz Berthold koráról akarok megemlékezni, — sőt csak a múlt század derekáról. Akkor még ilyen divat járt a zemlénai ösrengeteg lakóinál, a Nasztáz kies, őserdőtől környezett völgyeiben meghúzódó kis fatornyos falukban. Sőt még ma is Mármarosba ha elmegyünk, találunk vadászokat, akiknek olyan kocmadzaggal biztosított puskájuk van, hogy a cső is utána repül a golyóknak, ha lö. És mégis biztosabban teríti le a medvét, mint a legmodernebb folytacélsövű express dum-dum golyója.

Ebben a korban élt Zemlénben a Nasztáz-hegység tövében egy kiváló orosz pap, akinek csodaerőt tulajdonítottak hetedhét határban, oly biztosan kezelte füstös elültöltő fegyverét. A derek férfiú hűveinek gondozásán kívül, ami ideje volt, mind a szabad természetben, a Nasztáz vadregényes rengetegekben töltötte. De sohasem egyedül. Ott volt mindig oldalánál Riba János, a hűséges és nagy furlangu harangozója. Tapasztalt öreg ember volt a költérintogatók nagymestere s nem igen szerette a munkát. Urnak képzelte magát, aki az Urat szolgálja az oltár körül, kezelvén a tüzet, tömjént, gyertyákat és ampollákat. Aki pedig az Urat szolgálja, annak nem illik kapa, kasza, ekeszarva a kezébe. Ő arra van hivatva, hogy égi Ura mellett földi urát, a papot is szolgálja s a falu határáról bűvös kezével, harangja zugásával elkergesse a jeges felhőket. Dolgozók helyette háza népe. Ugyis vannak éfegen.

Nagy tekintélye volt ilyképpen Riba Jánosnak a faluban. Birósággal is megkínálták, de ő méltatlankodva utasította vissza az ajánlatot s inkább a legidősebb fiát választatta meg maga helyett. Avval a kikötéssel azonban hogy halála után leköszön a biróságról s átveszi a Riba család hagyományos hivatalát a harangozóságot. Az öreg kiválóan értett a humorhoz is. Dolga miatt böven ráért a filozofálásra s bucsukon az emberek egyik fómulatsága volt, ha újabb Riba-adomákat mondhatott egymásnak.

Riba harangozó uram azonban túllépett a célon s sulyos vétkeket követett el három ízben is ura, lelkipásztora ellen. Ezeket akarom elmondani.

Egyszer verőfényes nyári napon kimentek a szakajtóba, amelyik hely arról volt nevezetes, hogy ott a medvék is megszelídülnek, sőt virgoncok lesznek és játszanak

az emberekkel. Az igaz, hogy a játék egy kissé furlangos volt s kevésbé kellemes az emberekre. Az volt ugyanis a passziójuk, hogy a sziklafalakra ülve részint hajigálásal, részint görgetéssel elgáz kövöninát zúdították a sziklafal alatt elvonulók nyakába. Egyéb bántódásuk nem történt a jámbor halandóknak.

Az öreg Riba jelentette urának, hogy minden nap pont három órakor megszokott jelenni a sziklaormon egy hatalmas örvös-medve s ez szokott olyan sziklakat lánygni az utra, hogy megakad a közlekedés, vagy ha a patakba esik a kő, eltéríti irányából a vizet. Chira Antal, a pap, jól megtöltötte fegyverét s elindult Ribával a sziklaormora. Egy kissé fáradságos volt a hegyezés, de fel sem vette egyikük sem. A pap haladt elől s feleuton átadta hátul kullogó harangozójának puskáját cipelés végett. Míg a pap elmélyedve a természeti szépségekbe lassan haladt a sziklás, mohos, máshol nyirkos, csuszamlós hegyi gyalogjárón, ez alatt a harangozó pokoli tréfát eszelt ki. A puska-vesszővel kivette mind a két csőből a golyót s a fojlást üresen szorította vissza.

Igy értek el a jelzett helyre. A pap az ormon egy sziklahasadékba rejtőzködött, míg Riba alig husz lépésnyire egy nagy bükfka alá bujt. Nem télt bele egy fél óra, a szikla-ormon alatt cammogás, dörmögés, kötörmelék hullása, kalgatása halatszótt. Lassu méltósággal cammogott a hatalmas örvös medve fel a sziklaormora, hol a legragyogóbban sütött a nap.

A pap megvárta három lépésig a fekete szörnyet. Mikor már a lehetetlenség érezte, kiemelkedett rejtékelyéből s vállához emelte fegyverét. A medve két lábra állt s támadni készült. Abban a pillanatban eldőrdült a fegyver. Ostorpatánáshoz hasonló csattanás hallatszott s a medve szilárdul télt előre egy lépést. Ugyanakkor csattan el a másik

cső is. A medve nyakához kapott s hanyatvágódva lefordult a sziklafalról. Ekkor döfött el estében a Riba János egycsővű „medveölője” s az éles szögek szétmarcangolták a medve oldalát.

A pap a fegyverét nézegette s csóvalta a fejét.

— Te János — szól az odaérkező harangozóhoz — elfelejtettem én a golyókat betenni a csövekbe?

János remegett mint a nyárfalevél. Sápádan mint a fal hebegte:

Lehetetlen. Hiszen a torkába talált a főtisztelőnd ur.

A pap végignézett Jánoson, de nem szólt egy szót sem. Nem árulta el a vén bűnösnek titkát, hogy biztonság okából a puska-por közé is szokott keverni egy-két futót. A vén harangozó megvakarta a fületövét s tündökött azon, hogy micsoda hatalmaság utján lötte keresztül a pap a medve nyakát, mikor ő kivette a csövekből a golyót.

A javíthatatlant azonban nem lehet megjavítani, míg maga is kegyetlenül meg nem járja. Riba János hosszas hűség után újból tréfán tört a fejét. Ezuttal azonban sokkal ártalmatlanabban, — mint az előbbi.

A szelid napsugaras nyiresben voltak nyulászni. Másnap volt a bucsu s egy kis nyulpecsenye nem megvelendő terítéke lett volna az asztalnak. Egyet szerencsésen le is puffantott a pap, de ez még kevés volt. A sötét bükkesaján elváltak. János bement a sötét erdőbe, a pap a bükkes és nyires mesgyénjén haladt előre. Alig tett pár lépést, megzörrent a haraszt s úgy vette észre, mintha róka ugrott volna a nyiresből a sötét bükkesbe. Előre ugrott egy pár lépést s bámulva állt meg. A szemtelen koma nem futott el, hanem egy kivágott fatörzs mögé bujva farkasszemét nézett vele. A pap ráduplázott ugyan egy kicsit, de azért továbbra

mara előterjesztésére utazási és a tanfolyam tartama alatt napi 4 korona ellátási segélyben is részesülhetnek. Bővebb felvilágosítás a marosvásárhelyi iparkamaránál nyerhető.

— **Messzinalakért.** Az országos bizottságnak Csikszereda város polgármesteréhez küldött felhívása folytán folyó hó 17-én Csikszeredában a városház nagyteremében értekezlet volt, a melyen megalakult egy 12-es bizottság — a városban rendezendő gyűjtés érdekében. A bizottság tagjai: Hajnó Ignác, Dr Ujfalu János, Orbán János, Dr Kovács Gyárfás, Dr Gaal Endre, Merza Rezső, id. Dávid Iguác, ifj. Dávid Ignác, Dr Dóczy Kálmán, Darvas Béla, ifj. Rancz Ignác és Dóczy János. A bizottság elhatározta, hogy a város területén házról házra járva fogják adományokat gyűjteni. A helyi szociális bizottság 19-én tartott gyűlésén szintén elhatározta, hogy a messzinalak szociális fellegítése érdekében megkezdés a Csikszeredában működő erdélyi második szini kerület igazgatóját Fehér Károlyt, hogy február hó 1-én rendezzen egy Fehér cabaret estélyt. Fehér Károly ezen felkérés folytán megígérte, hogy február hó 1-én a színházterületén cabaret estélyt rendez. S tekintettel arra, hogy a jövedelem jótékony célra megy a helyi 50 százalékkal fel lesznek emelve.

— **Emlékkönyv.** T. Nagy Imre a csikszeredai takarékpénztár részvénytársaság elnökének tollából egy tartalmas emlékkönyv jelent meg, a pénzügynek 25 éves fennállása alkalmából. Az emlékkönyv ismerteti a huszonöt éves munkásságát, eredményességét. Megemlékezik annak összes vezetőségéről, tartalmazza azoknak fényképeit.

Eszküdték névsora. A csikszeredai kir. törvénytörvényeknél folyó hó 20-án sorolták ki az 1909. évi első ülésükben borsói tisztelt gyakorló esküdtéket. Rendes esküdtékek: Kánya Imre földész, Delnc. László Gáspár birtokos, Madéfalva. Legifj. Deák Elek birtokos, Szépviz. Petrácsics Emil férfi-szabó, Gyergyószentmiklós. Dóczy János férfi-szabó, Csikszereda. Hancz Antal földmives, Csikszereda. Kádbé Páter kereskedő, Csikszentgyörgy. Gál György kisbirtokos, Csikszentgyörgy. Kolumbán József, nyugalmazott rendőr-ellenőr, Csikszentimre. Kovács Antal nyug. árvászeki elnök, Csikszereda. Dr Györgypál Domokos várm. tiszt. főügyész, Csikszereda. Szopos Ferencz kisbirtokos, Jenőfalva. Szilávi Ferencz főgimn. tanár, Várdotfalva. Szvoboda Miklós könyvkereskedő, Csikszereda. Takó Károly férfi-szabó, Csikszereda. Kőszeghy László mérnök, Csikszereda. Balázs Dénes nyug. jegyző, Taplaca. Albert Ödön kereskedő, Csikszereda. Iványi Antal főgimn. tanár, Várdotfalva. Hozó Pál nyugalm. tanító, Csikszent-

is szemtelenül vigyorgott a pap felé. Ilyen esoda nem érte még a papot. Oda ér egészen hozzá s a róka egykedvűen vigyorgott. Belerug kemény csizmájával s a róka zörögve mereven bukik oldalra.

Előkerül János s a szigorú kérdő tekintetében bűnbánóan vallja meg, hogy az imént midőn először elváltak, az erdőszélén találta a rókát. Alighanem szarvasbika ölte meg. A pap megbocsátotta a vén jávhatatlannak azzal a feltétellel, hogy nem szól egy szót senkinek sem az esetről.

És most jön a harmadik, amelyikkel alaposan rajtvészelt a furfangos költőművész. A második nyár volt s a Nasztáz kellő közepébe hatoltak, a hová még a madár is ritkán téved be. A medve is inkább szeret ilyenkor a kukoricások és zabtáblák környékén tanyázni. Legfeljebb a magányba vonuló vadkan tur magának valamelyik forrás medencéjéből kényelmes pocsolóval s abban hűsöl a lombos fá árnyéka alatt.

Egy tisztás szélén két fiatal tölgy közé heveredett le a pap a puha pázsitra s ott költötte el ebédjét. Ebéd után pipára gyújtott s addig-addig tűnődött, míg elszenderedett. Riba János ekkor felkerekedett s körülnézett. Szakértő szemre rögtön észrevette, hogy a pap éppen egy medve csapónak az útjába szendereg. Beszaladt mélyen az erdőbe s midőn már annyira volt, hogy hangja nem hallatszott a papig, elkezdte a fákat ütögetni botjával s közben éktelen lármát csapott rekedt hangjával.

A pap nyugodtan szendergett szinte halálzott szabályos lélekzetvétele a halálos csendben. Alulról hirtelen elhallatszott a kiabálás és a fák ütögetése. — Ellenben a medvecsapán ijedten, vérbeforgó szemekkel menekült egy fiatal medve. Az orra véres volt, az oldala megtépzott s rekedtesen bömbölve, makogva, a gyaljakat lördelve, a száraz ágakat recsegtetve törtetett előre...

márton. Id. Márton Lajos birtokos, Gyergyó-Szentmiklós. Mardirosz Kristóf takarékpénzt. könyvelő, Gyergyószentmiklós. Péter István megyei várnagy, Csikszereda. Krausz Mihály kereskedő, Csikszentdomokos. Sáska Kajtán kereskedő, Gyergyószentmiklós. Lukács Antal, birtokos, Gyergyóalfalu. Szabó Ferencz magánzó, Csikszereda. Lakatos Pál birtokos, Borzsova. Mánya Kristóf kereskedő, Rákos. Vákár P. Ártur hírlapíró, Gyergyószentmiklós. Helyettes esküdték lettek: Seivart Rezső békocsi-tulajdonos, Csikszereda. Szakács Balázs földmives, Borzsova. Szopos József földmives, Csikszereda. Szalkai Dezső órás, Csikszereda. Borbándi János szabó, Csikszereda. Biró József fényképész, Csikszereda. Balló Károly földmives, Csikszentimre. Nizsel Adolf kereskedő, Miklós Gyula timár, Hajnó L. Ferencz, Csikszereda.

— **Meghívó.** A csikszeredai Szabad Liecum Egyesület, 1909. évi január hó 31-én d. u. 3 órakor a vármegyeház kisebb tanácskocszi termébeu az alapszabályok 7. §-a alapján közgyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívottak. Tárgy: Az egyesület feloszlása. Megjegyzés: Az alapszabályok 7. §-a utolsó bekezdése alapján e tárgyban a jelenlevők számára való tekintet nélkül fog határozat hozni. Csikszereda, 1909. január hó 13-án. Kállay Ubul, elnök.

— **Nemzetközi tejjgazdasági kiállítás Budapest.** A folyó évi június hó 6-tól 10-ig Budapestben rendezendő IV-ik nemzetközi tejjgazdasági kongresszussal kapcsolatos nemzetközi tejjgazdasági kiállítás előmunkálatai immár megkezdődtek. A kiállítás három főcsoportra oszlik, amelyek a következők: I. Tejjgazdasági termékek. II. Tejjgazdasági gépek és eszközök. III. Tejjgazdasági tudományos kísérleti csoport. A bejelentési határidő 1909. júni február hó 1. A szokásos szállítási és vámkezelvényeket a bizottság ki fogja eszközölni, méltányos és megokolt esetekben a kiállítási bizottság a térdíjak tekintetében általánosságot állapít meg kivételes esetekben pedig a térdíjzítés kötelezettsége alól teljesen fölmentést is adhat. A kiállításon a tejjgazdasági termékek, a legújabb tejjgazdasági gépek és eszközök tekintélyes számban lesznek bemutatva.

— **Egy éves méncsikókat** vásárol a földmivelésügyi miniszterium. A bejelentés hely, u. p., hol a csikók vannak, valamint azok származása, magassága színe és ára pontos megjelölésével, folyó évi február 1-ig, 1 koronás bélyeggel ellátott nyilatkozatban közvetlen a nevezett miniszteriumhoz küldendő.

A pap felugrott, — de csak annyi ideje volt, hogy puskájához kapott. A medve két lábára állott s rá akarta magát vetni. Nem volt idő a lövésre. Hátra ugrott a szomszéd tölgyhöz s kétségbeesetten kezdett fölkapaszkodni rá! Az ijedt véres medve pedig neki szaladt a másik fiatal tölgynek s arra kuszott föl. Így néztek egymással farkaszemet egy pillanattal. Csak egy pillanattal, mondom, mert egyik menekült sem tért meg magához, a csapán törve-zúzva mindent, röfögve rohant elő egy hatalmas vadkan. Körülnézett egy pillanatra a tisztáson. — azután nekiesett a fiatal tölgynek, melyet a medve szorongatott s turni, hatalmas agyaraival vagdosni kezdte a fát.

Most már értette a pap a helyzetet. Ez a fiatal medve valahol összekerült a vén vadkannal, harc fejtődött ki közöttük, melyben a medve huzta a rövidebbet. Jobbnak látta hát a szegénytelen de hasznos futást. Tervével nyomban készen volt. A fa egyik vastag ágán megtámasztotta magát s egy jól irányított lövéssel leterítette a toporzó vadkánt. A medve mikor látta, hogy hatalmas ellenfele felfordult s utolsó nyujtózott, — halás pillantást vetett a vadász felé s mosolyogva kezdett lefele csuszni a fán. De hát a vadász is vérszomjas, ha vért lát. Egy második dördülés és a medve életlenül esett le hatalmas ellenségére.

Ekkor a bozótból nyöszörögve, botrámaszkodva fellépett maga után vonszolva vonszorgott elő Riba János, a harangozó. Szinte sirva, töredelmesen vallotta:

— En vagyok uram oka mindennek. — Másképp a tulsó határba mentek volna. De meg is büntetett az Isten! — és a vadkan agyarától végig hasított combjára mutatott.

A pap örült a ritka zsákmánynak s alig méltatta figyelemre a furfangos harangozó bűnbánatát. De Riba Jánosnak ez volt az utolsó tréfája urával szemben.

— **Külső orvosi nyugdíjintézet.** Az új egészségügyi törvény értelmében február hó 12-én szaktanácskozmány lesz a belügyminiszteriumban, a melyen a vármegyék területén alkalmazott összes közvédelmi körötvosok képviselőit egy-egy orvos fog résztvenni. Ezen az értekezleten a nyugdíjintézményre vonatkozó matematikai számításokat, tervezeteket s módozatokat is tárgyalni fogják.

SZÍNHÁZ.

Mult heti referádánkban dicsérrel emlékeztünk meg egy heti színház eredményéről. Ezt a dicséretünket most is fentartjuk, nem szabad azonban elhallgatnunk egy figyelemfelhívást.

Már egy pár előadásnál láttuk, hogy szerepeket cserélgetnek. Erre semmi szükség sincsen. Egyik színész az egyik szerepben jobb, a másik másban. Mindenkinek azt a szerepet kell adni, a melyekre rátermett, a melyiket tanulta, mert mi nem vagyunk arra kíváncsiak, hogy egyik másik színész, avagy színész sokoldalú-e, mi minden szerepet a legjobb alakításban szeretnők látni, a legjobb pedig csak egy lehet. S hogy melyik az, azt a direktor tudja. — Előre bocsátottuk, ez a megjegyzésünk nem akar gáncs lenni, mi teljesen megvagyunk elégedve az elmúlt heti műsorról és az előadásokkal is, ez csak megfigyelésünk eredménye: s hogy ez nem csupán a mi véleményünk s hogy a szerepcserre nem mindig helyes, azt mutatja a közhangulat is, ami a »Tatárjárás« második előadásán uralkodott.

Szombaton a »Tatárjárás« ment premieren. Az előadás igazán precíz, élvezhető volt, a rendezés kifogástalan. A két főszerepben Albert Gizi és Korda Sándor tűndököltek.

Albert Gizi Magyarországi önkéntes szerepben enni valóan kedves és bájos volt. Pajkos megjelenésével, eleven játékkal magával ragadta a közönséget, amely hálás is volt neki. Minden énekét és táncát megismételtette. Méltó partnere volt Korda, Lórentei főhadnagy szerepében, amely a legjobb alakításai közé tartozik. Igazi huszáros megjelenése. szép énekei és jól átértett temperamentumos játékáért csak dicséretünket fejezhetjük neki ki. Igen szépen énekelt Zoltán Ilonka és kedvesen értelmesen játszott Sellő Reneé, akinek finom társalgási modora és csinos megjelenése van. Szathmári kisebb szerepében művészielen alakított, Marosi szépen énekelt.

Bogyó és Kovács a színház két komikusa állandó derült hangulatban tartották a közönséget. Ezzel kapcsolatosan emlékeztünk meg a szerdai »Tatárjárás« előadásról és hol az Albert Gizi szerepét Jobbay s a Korda szerepét Zilahi játszották.

Leghatározottabban ki kell jelentenünk, hogy a szerepcserre nem volt szerencsés. Mi nem akarunk a Jobbay játékából semmit levonni, igen ügyesen, értelmesen játszott, jól énekelt, igen kedves volt e szerepében is, de Albert Gizi alakításában a szerep sokkal jobb kézben volt, több kedvességet nyújtott a közönségnek és sokkal jobban tetszett. Zilahi Lórentei pedig nem hasonlítható a Korda Sándor alakításához. Zilahi igen ügyes színész, a neki illő szerepében vele nem versenyezhet egyik művésztársa sem, de ez nem az ő szerepe, ebben a szerepben gyenge volt. Elvégre Zilahi nem énekes színész, nemis lehetett tőle többet kívánni.

Vasárnap a nemrég elhunyt Lukács Sándor »Asszony verve jó« — című népszínműve ment. Az előadás mintaszerű volt, de különösen kiemelendő Marosi Sándor, a ki egy népdalt oly szívvel és szép hanggal énekelt, amit azt hiszem, itt még nem hallottunk. Kapott is érte olyan tapsot, csak úgy zugott bele a ház. — Partnere a szép hangú Zoltán Ilonka szintén kitünő, úgy szintén a többi, Sellő, Jobbay, Bogyó, Pogány, Dányi, Szathmáry jók voltak.

Hétfőn, Orpheus a pokolban ment. Régi darab, oly sokszor láttuk, hogy alig tudott hatást gyakorolni már reánk. — Az előadás egy kissé felületese volt. Igen jól énekelték Zoltán Ilonka és Dányi.

Keddén Porzolt Kálmán új darabja az »Asszony« ment jó előadásban. Sokat irhatnánk magáról a darabról, de itt erre nincs hely. Két felvonás alatt majdnem boszankodott a közönség. A két első felvonásban óriási szónoklatok vannak, a melyek alatt a színpadon nem történik semmi, úgy, hogy a közönség a mely felcsigázott igényekkel ment a színházba, már-már békéltelenkedett. Hozzá járult még az a hiba, — hogy Kulinyi nem érezte át kellően szerepét, egyforma monoton hangon deklamált, nem tudott színézni. Nem is csoda. Mondhatjuk a legnehezebb szerepek egyike, a mely a művésznőket is próbára teszi. — Dicsérettel kell azonban megemlékeznünk három alakulásról és pedig a Szathmári, Sellő Reneéjéről és a Kordájéről. Szathmári Pethő Loránd szerepében megmutatta drámaj tehetségét, Sellő Reneé vigaszt, életet

és kedvességet vitt a darabba. Jóformálag az ő szerepének és játékának kedvességét tartotta fenn a két első felvonásban a hangulatot. Korda Tabajdi Andor szerepében a léha, asszony bolondító, divatos szerelmi kalandot okosan, finom játékban adta.

Szerdai előadásról már megemlékeztünk.

Csütörtökön »Lovag ur« ment szintén jó előadásban. E darab élvezhetőségéből sokat levont a színpad kicsisége, s emiatt a technikai kiállítás gyengesége. Szerepekben igen jók voltak: Sellő, aki a budapesti lipótvárosi zsidókisasszony szerepében igen ügyes és elegáns volt. Korda és Bogyó, akik kifogástalan alakítást nyújtottak. Külön kiemeljük Zilahit, aki igen szépen játszott, e teljesen neki való szerepben teljesen érvényesült. Értelmes beszédje, fokozódó drámai ereje és tanult játéka alakítását egészen élvezhetővé tették. Kisebb szerepekben jók voltak Kovács, Dányi, Medgyessi.

Pénteken »Naftalin« ment másodsor, félhelyekkel. Az előadás jó volt, a vége felé azonban elcserepedett. Ugy látszik félhelyezés közönségnek játszottak fél energiával és félig jó viccekkel. Mert az csak rossz vic, hogy Jobbay legintenzívebben érzelmeivel kedveskedett nekünk. Ha ő kedveli, avagy szereti X., avagy Y. urat, azt intézze el otthon, és ne mondja el nekünk, mert az minket nem érdek, és minket unat. Annak otthon a helye és nem a színpadon a közönség előtt. Soha sem hallottuk első rangú színpadon avagy éppen Budapestben, hogy a primadonnák szerepeik közben kiénekelték volna férjfelekkel vegyített intim érzelmeiket. Ez izléstelenség volt. — Az előadásról a multkor előadás alkalmával már szollottunk. Legfőleg ugyanazokat ismételnék meg.

Színházi heti műsor.

Csikszereda, 1909. január hó.

Hó	Nap	Az előadandó színdarab	
24	Vasárnap	D. u. Vig ózveggy félhelyekkel	Operette 3 felvonásban
24		Este Bánk bán	Dráma 5 felvonásban
25	Hétfő	Harmadszor Tatárjárás	Operette 3 felvonásban
26	Kedd	Elmúlt harangok	Színmű 4 felvonásban
27	Szerda	Fuzúttas kiazszony másodszor	Operette 3 felvonásban
28	Csütörtök	Bor	Falusi történet 3 felv.
29	Péntek	Tanító félhelyekkel	Színmű 3 felvonásban
30	Szombat	Dollár király	Operette 3 felvonásban

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

KÉNYES INY ÉS GYOMOR

amely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

Scott-féle Emulsió-t

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálabb, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.

— A gyógyászat. hihetetlen módon haladt a legutolsó évtizedekben. Így például ma a régi, kitűnő háziszor, a csukamájolaj is új formában kapható, mely nemcsak hátrányaitól visszatetsző szagától és ízétől mentes, hanem feltétlenül könnyen emészthető állapotban nyújtja, ami hatásának erejét növeli. És ez a »Scott-féle Emulsió«, melyel minden gyógyszerárban árusítanak.

Nyilvános köszönet.

Mindazoknak, kik áldott emléktáblát helyeztek elhunyt alkalmával részvételeiket kifejezni szívesek voltak — ez uton mondok hálás köszönetet.

Kászonyfalva, 1909. évi január hó 7-én.

Ujfalu János,

kereskedő és birtokos.

Laptulajdonos és főmunkatárs: Dr. NAGY BÉNY.

— Előkelő és jól bevezetett helyi képviselőt keres Schrank Béla gyümölcsleparó és likörkülönlegesség-gyára Esztergom.

CZÁKA BÉLA, mészáros és hentes, CSIKSZEREDA.

A fogyasztó közönség szíves figyelmét felhívni kívánom évek óta fennálló mészáros üzletemnek

HENTES-ÜZLETTEL

való kibővítésére, melyet teljesen új gépekkel szereltem fel és nem kíméltem semmi anyagi áldozatot, hogy a fogyasztó közönséget tisztán kezelj, legízletesebb, friss hentesárukkal szolgálhassam ki mindennap, ugyanint

Párisi, lengyel-, füstölt- és szalámi-kolbász, disznófőtsajt, virsli és stbi. cikkekől.

Főtörökvésem, hogy a fogyasztó közönség legkényesebb igényeit is minden a hentes-üzletéhez tartozó árukkal kielégíthessem, versenyképes árak mellett.

Vidéki megrendelést is a legpontosabban eszközölök.

Pályázat.

Csikszereda városában megüresedett róm. kath. tisztán kántori állásra az egyháztanács pályázatot hirdet.

A kántor évi jövedelme: 1. a városi adópénztárból évi 1000 (egyezer) korona; 2. egyéb mellékjövödelmekből 384 korona 12 fillér, összes 1384 korona 12 fillér; 3. természetbeni lakás és melléképületek, kert és egy kaszáló.

Folyamodványok kellően felszerelve u. m.: keresztlevél, kántori oklevél, működési bizonyítvány, folyó évi január hó 30-ig, a csikszeredai róm. kath. plebánia hivatalhoz adandók be, próbára való megjelenés február hó 2-án feltétlenül megkívántatik.

Csikszereda, 1909. január 15.

Id. Dávid Ignác,
főgondnok.

Szigethy Gyula,
lelkész, e. t. elnök.

Sz. 5449 - 908.

1-3

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye káson-alesiki járáshoz tartozó Csikszentimre nagy községben a jegyzői állás lemondás folytán megüresedvén, annak betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. tc. 6., illetve az 1900. évi XX. tc. 3. szakaszában előírt képesítési követelményeket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1909. évi január hó 10. ig hozzám adják be.

Határidő után érkező kérések figyelembe nem vétetnek.

Évi fizetés 1600 korona. Lakbér 160 korona. Uti átalány 80 korona. Irodai átalány 60 korona. Összesen 1900 korona — A választás határnapja később fog kitűzteni.

Csikszentmárton, 1909. évi január hó 15-én.

Bartalis Ágoston, főszolgabíró.

A VILÁGHIRŰ KÁSZON-IMPÉRI RÉPÁTI GYÓGY-ÁSVÁNYVIZ

kizárólagos elárúsítását átvettük s azt naponta friss töltésben — házhoz is elszállítva — helyben 12 fillérért literes üvegekben árusítjuk. Felkérjük a nagyérdemű közönséget, hogy napi szükségletét, mindennap reggel 8 óráig értésünkre adni sziveskedjenek, hogy így a víz hazaszállítását a délelőtti folyamán eszközölhessük. Bármily kevés legyen is a napi szükséglet, kérjük azt csak előjegyeztetni, mert egy palackot is készséggel hazaszállítunk. A forgalom könnyebb lebonyolítása céljából bármilyen ásványvizes üveget — kivéve a budai-vizes üveget — cserébe visszafogadunk.

Maradunk kiváló tisztelettel:

Niszel Fivérek, vegyeskereskedése, Csikszeredában.

LITTKÉ L. pezsgőborgyár-telepe

PECS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3. sz.

Frigyes főherceg ó. császári es kiralyi fensege
Salvator Lipót főherceg ó. cs. es kir. fensege es a
„Nemzetközi Hálókocsi"- és „Európai Express-vonat-Társaság"

SZÁLLÍTÓJA.

PEZSGŐFAJOK: 52
Sport „GRAND VIN SEC", „FOR ENGLAND" (savanykás),
Casino „EXTRA SEC", Britania „Extra Dry" cukor nélküli.

„Utazás a föld körül" nyolc kötet teljesen új, jutányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes és Társai
Medgyes. Nagyküküllöm.

FAISKOLAI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m.: magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszmete és ribiszke cserjéket, málnákat, földiepreket, díszcserjéket, gyümölcsfa vadoncokat, sövénynek való, tülevelű fákat, rózskákat stb.

Árjegyzéket kívánatra bármintve.

16-16

ALMÉRÉNTOTT 1885.

HARKÓ LAJOS,

uri szabó-üzlete. Kolozsvárt.

Szentegyház-utca 2. (Státus palota).
(Sürgönyim HARKÓ szabó, Kolozsvár).

Ajánlja dusan felszerelt angol és hazai szövet raktárát. Vidéki megrendeléseket jutányos árban es pontosan eszközöl.

Vidékre megrendelőknék minta gyűjteményét készséggel küldi meg, mértékével és próba helyett elegendő egy jól álló használt ruha beküldése.

HIRDETÉSEK

olcsó arszamítás mellett közöltetnek s felvételnek A KIADÓHIVATALBAN.

Pollitzer sérvambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénősték es amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félelem.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak! Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 K.-tól felfele.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan es legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek. **Hygienikus cikkek** a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva es sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatonta 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége" című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel es kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul es zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

A legolcsóbb bevásárlási forrás FEKETE VILMOS

illatzerterában, Csikszereda.

Kaphatók a legfinomabb illatszerek dekaromoként es mindennemű arc- es kézipólo szerek. Gyógy- es virágszappanok.

Az Inda-sóbsorszesz főlerakata.

Petrol-hajszesz korpa es hajkihullás ellen. Hajrak-regenerátor az őszülő hajnak visszaadja az eredeti ifjúkori színét, valamint mindennemű különlegességek raktára. — A Thymol es Stomatín fogápoló eserek a legjobbak. A Trifoleum (hajpetrol) hölgyeknek állandó hajápolásához nélkülözhetetlen. A Honey Jelly a legfinomabb kézfajmóító.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban eszközölök.

Törlesztéses kölcsönöket

földbirtokra es bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3%—3 1/2%—4%—4 1/2%-os kamatra készpénzben.

Személy- és tőreza-váltóhitelt

iparosok es kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2 1/2—10 évi időtartamra.

Díjtalanul nyujtunk bárkinek szakszerű felvilágosítást.

Bankhelyiségünk Budapestten:

VI., Andrassy-ut 62. sz. a. van.

(Válaszbélyeg melléklendő).

Megbízható egyéneket bankunk képviselőteré felveszünk.

RÓTH BANKHÁZ, BUDAPEST.

FOLYÓSITUNK: Jelzálogkölcsönöket II-od es III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5%—6-al, esetleg 5 1/2%-al.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknek es katonatiszteknek fizetési előjegyzésre, kezes es életbiztosítás nélkül. — Ugyanezeknek nyugdíjaira is. — Értékpapírokra, vidéki pénzüintézetek es vállalatok részvényeire értékük 95%-áig kölcsönt nyujtunk a Magyar Oszták Bank kamatlába mellett.

Konvertálunk bármely belföldi pénzüintézet által nyujtott jelzálogos-, törlesztéses-, személy es váltókölcsönt. Mindennemű bel- es külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk es eladunk.

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzesoportnál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítunk le.

Vezérképviselőség Csikvármegye területén:

Dr Gaal Endre, Csikszeredában, Apafi Mihály-utca 300. szám (Pototzky-ház).